

Grund af, at der er folgt en temmelig betydelig Deel af den gamle Beholdning, hvilken naturligtvis ikke kan afhændes paa en fordeelsagtig Maade, naar den paa eengang opbydes til Salg, eftersom Priserne da, idet Beholdningen er temmelig betydelig, let kunde blive trykkede. I indeværende Aars 2 første Dvartaler har Fabrikfens Overtud vel kun været Noget over 1,500 Rbd., men dette grunder sig væsentligt derpaa, at Donen har maattet udsælges en Hovedreparation, hvorved den imidlertid er bleven betydelig forbedret, som ogsaa derpaa, at der har maattet anvendes mellem 4 og 500 Rbd. til Fuldførelsen af nogle Vaser, hvilke, skjøndt de da ei vare fuldfærdige, med deres fulde Salgsverdi vare optagne paa forrige Aars Beholdning, hvorved Driftsovertudet for dette Aar blev angivet imellem 4 a 500 Rbd. for høit. Fabrikfens har dog seet sig istand til i Løbet af October Maaned at indbetale i Finantskassens 7,000 Rbd., deels som Driftsovertud for indeværende Aar, deels som Udbytte ved Salg af den ældre Varebeholdning. Eftersom det nu er umuligt, at Fabrikfens kan bestyres paa en saadan Maade, at den ikke trænger til Tilskud (Stemmer: Hør!), naar dens Stilling er saa precair som for Tiden, da man ikke veed, om den skal afhændes eller ikke, vil det, efter min Formening, være aldeles nødvendigt, at der bliver taget en Bestemmelse om, hvorvidt den endnu fremdeles i nogen Tid skal drives for Statens Regning, eller om den skal endelig afhændes, og, hvis dette sidste skal være Tilfældet, mener jeg, at man strax bør stride dertil og standse med Driften, da denne kun kan svare Regning, naar den drives paa en noget energisk Maade. Dersom Fabrikfens strax skal nedlægges, maa der iøvrigt ogsaa tages Hensyn til, at der vil være endeel Pensioner at udrede, ligesom der er endeel Arbeidere, som alene have deres Fortjeneste ved Fabrikfens, og som altsaa ville blive brodløse, naar den nedlægges. Antallet af disse er for Diebliffet

69, der har tidligere været 79. Da Fabrikfens i de senere Aar har givet et Overtud, og det idetmindste er at vente, at den fremdeles vil give et Overtud, ligesom man ogsaa, ved at beholde den i nogen Tid, vil have Leilighed til paa en fordeelsagtigere Maade at afhænde de ældre Beholdninger, saa mener jeg, at det vil være det Rigtigste endnu i nogle Aar at drive den for Statens Regning. Det er herved udtrykkelig forudsat, at den ikke vil trænge til noget Tilskud af Statskassen, samt at man vil standse med Driften, saasnart det maatte vise sig, at den ikke vil kunne fortsættes uden Tilskud. Hensigten med at forelægge dette Lovudkast er blot at faae en afgjørende Bestemmelse for, hvorledes der skal forholdes med Fabrikfens, fordi den, saalænge dens Stilling er saa precair som hidtil, ikke kan give noget tilfredsstillende Resultat.

(De forelagte Lovforslag findes i Anhængen).

Formanden: Exemplarer af de forelagte Lovforslag skulle nu blive omdeelte paa de ærede Rigsdagsmænds Pladser.

Jeg skal derefter give Ordet til den høit ærede Cultusminister, der ligeledes vil forelægge et Lovforslag.

Cultusministeren: Det Lovudkast, jeg paa egne og min Collega Finantsministerens Begne herved skal tillade mig at forelægge det ærede Thing, vilde være fremkommet langt tidligere, hvis jeg ikke havde anseet det for rigtigt, at oppebie et Diebliff, hvor den noget trykkende Stemning, som synes at have hvilet over Thingets Forhandlinger, var skjernet; uagtet jeg nu vel ikke tør antage, at dette for nærværende Tid er skeet, er der dog Omstændigheder, som gjøre, at jeg ikke længere kan opsætte Forelæggelsen. Forslaget gaaer ud paa Bevillingen af en Pension, der er højere end det ved Pensionsloven bestemte Maximum, til Enken efter en af Fædrelandet og Videnskaberne overordentlig forjænt Mand.